

LÊ-NIN

TOÀN TẬP

ĐẠI HỘI III QUỐC TẾ CỘNG SẢN

NHỮNG BÀI NÓI VÀ BÀI VIẾT
VỀ CHÍNH SÁCH KINH TẾ MỚI

VỀ CHÍNH SÁCH ĐỐI NỘI
VÀ ĐỐI NGOẠI CỦA NƯỚC
CỘNG HÒA XÔ - VIỆT

VỀ VIỆC CẢI TIẾN CÔNG TÁC
CỦA BỘ MÁY NHÀ NƯỚC XÔ - VIỆT

BÚT KÝ CỦA MỘT NHÀ CHÍNH LUẬN

44

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

V.I.LÊ-NIN

TOÀN TẬP

44

Tháng Sáu 1921 - tháng Ba 1922

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
HÀ NỘI - 2006

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Khẳng định chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động là vấn đề có tính nguyên tắc đối với cách mạng Việt Nam; là bước phát triển về nhận thức và tư duy lý luận của Đảng ta trong công cuộc đổi mới, quyết tâm xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa.

Những thành tựu mọi mặt do công cuộc đổi mới đất nước mang lại trong những năm qua thật đáng trân trọng và khích lệ, đồng thời đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân phải tiếp tục nghiên cứu, phát triển lý luận cách mạng khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin để giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Với tinh thần đó, việc tìm hiểu, nghiên cứu có hệ thống và vận dụng sáng tạo những tư tưởng, những tinh hoa của chủ nghĩa Mác - Lênin là vô cùng quan trọng và cấp thiết đối với chúng ta hiện nay.

Đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu lý luận của đông đảo bạn đọc, đặc biệt là của các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, giảng viên và sinh viên các trường đại học, nhân dịp kỷ niệm 135 năm ngày sinh của Vlađimira Ilích Lênin (22-4-1870 — 22-4-2005), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia xuất bản Bộ sách quý *V. I. Lênin - Toàn tập* gồm 55 tập và 2 tập Tra cứu.

Bộ sách *V. I. Lênin - Toàn tập* ra mắt bạn đọc lần này được xuất bản theo đúng nguyên bản của Bộ *V. I. Lênin - Toàn tập*, tiếng Việt, do Nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội hợp tác với Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, xuất bản vào những năm 70-80 thế kỷ XX.

* *

*

Tập 44 của Bộ sách *V. I. Lênin Toàn tập* gồm các tác phẩm viết từ tháng Sáu 1921 đến tháng Ba 1922. Nội dung đề cập đến tình hình đối nội và đối ngoại của Nhà nước xôviết, tổng kết kinh nghiệm thực tiễn của việc vạch ra và thực hiện chính sách kinh tế mới, vấn đề xây dựng Đảng, củng cố nhà nước, v.v..

Nội dung những tác phẩm chính trong tập này được phân tích khá toàn diện trong phần *Lời tựa* in ở đầu sách, do Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin (Liên Xô) viết cho lần xuất bản bằng tiếng Việt.

Phần Phụ lục và các Bản chỉ dẫn (với những số trang tương ứng của phần nội dung trong tập) ở cuối sách được trình bày hết sức khoa học và chuẩn xác; đây là phần tra cứu rất bổ ích, góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề trong nội dung tác phẩm, giúp bạn đọc hiểu sâu sắc hơn tư tưởng của V. I. Lênin.

Chú thích cuối trang bằng dấu (*) là của V. I. Lênin; Chú thích bằng chữ số Ả-rập ⁽¹⁾ là của Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin trực thuộc Ban Chấp hành Trung ương Đảng cộng sản Liên Xô (trước đây).

Hy vọng Bộ sách sẽ là tài liệu nghiên cứu và tham khảo bổ ích cần thiết cho bạn đọc.

Tháng 3 - 2006

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

LỜI TỰA

Tập 44 trong V. I. Lê-nin Toàn tập gồm các tác phẩm viết từ tháng Sáu 1921 đến tháng Ba 1922. Trong các tác phẩm này, V. I. Lê-nin phân tích tình hình đối nội và đối ngoại của Nhà nước xô-viết, tổng kết những kết quả đầu tiên của chính sách kinh tế mới. Các tác phẩm này cho ta thấy rõ khối lượng công việc lớn lao mà V. I. Lê-nin đã tiến hành khi lãnh đạo công cuộc xây dựng đảng, nhà nước và kinh tế, chính sách đối ngoại của nước Cộng hòa xô-viết.

Lê-nin nhận định rằng hoàn cảnh quốc tế đang hình thành "đã chứng minh rằng những dự kiến của chúng ta và sự tính toán của chúng ta về căn bản là đúng" (xem tập này, tr. 360). Mặc dù mọi cố gắng của thế lực phản động trong và ngoài nước, Chính quyền xô-viết đã chiến thắng. Lê-nin chỉ ra hai nguyên nhân chính của thắng lợi của chúng ta: một là, đảng đã dựa vào sự ủng hộ của công nhân và nông dân lao động là những người hiểu rằng mình đấu tranh cho chính quyền của mình, cho ruộng đất của mình, cho một cuộc sống tốt đẹp hơn của bản thân và con cái mình; hai là, giai cấp vô sản quốc tế, để thực hiện nghĩa vụ quốc tế của mình, đã ủng hộ mạnh mẽ nước Nga cách mạng. Sự cùng tồn tại hòa bình giữa nhà nước vô sản và các nước tư bản đã là sự thật, và mối quan tâm chủ yếu của Chính phủ xô-viết trong các quan hệ quốc tế là duy trì hòa bình, không để xảy ra một cuộc chiến tranh mới. Trong báo cáo tại Đại hội IX các Xô-viết toàn Nga, Lê-nin đã tuyên bố rằng

"chúng ta sẽ tiếp tục đem hết cả sức mình để bảo vệ hòa bình" (tr. 366).

Các tác phẩm in trong tập này đã luận chứng cho đường lối chung về chính sách đối ngoại của Chính phủ xô-viết - chính sách cùng tồn tại hòa bình và thi đua kinh tế giữa hai hệ thống, tức là không can thiệp vào công việc nội bộ, tôn trọng chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ, thiết lập những quan hệ kinh tế và văn hóa với tất cả các nước trên cơ sở cùng có lợi, hữu nghị với tất cả các dân tộc. Lê-nin coi chính sách cùng tồn tại hòa bình là một hình thức đặc biệt của cuộc đấu tranh giai cấp giữa chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa tư bản.

Chúng ta — Lê-nin chỉ rõ — sẽ dùng sức mạnh của việc nêu gương để lôi cuốn các dân tộc khác đi theo lá cờ của chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản, sẽ lấy những thành tựu thực tế của công cuộc xây dựng kinh tế của chúng ta để chứng minh tính hơn hẳn của chủ nghĩa xã hội so với chủ nghĩa tư bản. Trong những năm 1921 - 1922, các nước tư bản chủ nghĩa chưa thật muốn thiết lập những quan hệ kinh tế bền vững với nước Nga xô-viết, họ vẫn còn hy vọng vào một sự phá sản không xa của Chính quyền xô-viết. Dựa vào những nhân tố khách quan, V. I. Lê-nin đã nói lên lòng tin tưởng vững chắc rằng rồi đây những quan hệ kinh tế nhất định sẽ phát triển: "Có một sức mạnh lớn hơn nguyện vọng, ý chí và sự quyết tâm của bất cứ chính phủ hay giai cấp thù địch nào, sức mạnh đó là những quan hệ kinh tế chung của toàn thế giới, chúng bắt buộc họ phải tiếp xúc với chúng ta" (tr. 374).

Một số văn kiện nói về cuộc hội nghị kinh tế và tài chính quốc tế được chuẩn bị họp ở Giê-nơ ("Dự thảo chỉ thị cho phó trưởng đoàn và tất cả các đoàn viên của phái đoàn đi dự Hội nghị Giê-nơ" và các văn kiện khác) đã phản ánh công việc lớn lao mà Lê-nin tiến hành nhằm chuẩn bị chương trình hành động, xác định thái độ của phái đoàn

xô-viết tại hội nghị này. Lê-nin đã chỉ ra rằng nhiệm vụ của phái đoàn là đấu tranh cho hòa bình và thiết lập những quan hệ giao dịch buôn bán giữa nước Nga xô-viết và các nước tư bản chủ nghĩa. Lê-nin cho rằng việc thiết lập những quan hệ đúng đắn với các chính phủ tư sản có một ý nghĩa rất lớn. Người đòi hỏi phải có một thái độ linh hoạt đối với các tầng lớp khác nhau trong giai cấp tư sản. Chẳng hạn, trong văn kiện được công bố lần đầu tiên trong tập này – "Dự thảo quyết định của Ban chấp hành trung ương Đảng cộng sản (b) Nga về những nhiệm vụ của phái đoàn xô-viết tại Giê-nơ" – Người đã viết rằng cần phải "làm tất cả những cái có thể làm được và thậm chí cả những cái không thể làm được để tăng cường cánh hòa bình chủ nghĩa trong giai cấp tư sản" (tr. 500). Lê-nin đã vạch ra một chương trình cụ thể về việc thiết lập quan hệ kinh tế giữa tất cả các nước. Những văn kiện in trong tập này cho thấy rõ là Lê-nin và đảng ta đã tiến hành một cuộc đấu tranh triệt để cho hòa bình; đó là đường lối bất di bất dịch của chính sách đối ngoại xô-viết. Đồng thời V. I. Lê-nin cũng đòi hỏi phải cảnh giác, phải chăm lo đến "khả năng quốc phòng của nước ta và của Hồng quân ta như chăm lo đến con người trong mắt mình" (tr. 368).

Trong nhiều tác phẩm viết trong năm đầu của công cuộc hòa bình xây dựng kinh tế và in trong tập này ("Đề cương báo cáo về sách lược của Đảng cộng sản Nga", các báo cáo tại Đại hội II toàn Nga các ban giáo dục chính trị và Hội nghị VII đảng bộ tỉnh Mát-xcơ-va, bài báo "Về tác dụng của vàng hiện nay và sau khi chủ nghĩa xã hội hoàn toàn thắng lợi", "Dự thảo luận cương về vai trò và nhiệm vụ của công đoàn trong điều kiện của chính sách kinh tế mới", báo cáo tại Đại hội IX các Xô-viết toàn Nga "Về chính sách đối nội và đối ngoại của nước Cộng hòa" và các văn kiện khác), V. I. Lê-nin tiếp tục nghiên cứu một cách khoa học những vấn đề có tính chất cương lĩnh về xây dựng chủ